

Mængder af Eksempler paa, hvorledes udenrigspolitiske Spørgsmaal udelukkende eller saa godt som udelukkende benyttes i partipolitisk Øjemed. Jeg skal som Eksempel paa min Tankegang her pege paa, at da den tyske Toldreform i Begyndelsen af dette Aarhundrede blev vedtagen, kunde man i forskellige, dertil indrettede Partiblade og for Resten i mange Partiers Blade se refererede de Forhandlinger og det, der foregik dernede, og man kunde se de Partier i Tyskland, der gennemførte denne store Toldbeskyttelse, blive i høj Grad, jeg havde nær sagt, skældte ud, men i hvert Fald blive i høj Grad skarpt angrebne, idet man der anførte det samme Argument, som man benytter herhjemme, at det var en Fordyrelse af Arbejderstandens og Middelstandens Forbrugsgenstande. Jeg skal aldeles ikke udtale mig om, hvorvidt dette er rigtigt, men det er dog sikkert ganske klart, at den Interesse, vi herhjemme havde haft af at faa Underretning om det Spørgsmaal, jeg her som Eksempel har nævnt, var at faa at vide, hvilken Betydning det vilde faa for danske Interesser, hvilken Indflydelse det vilde faa paa vor Stilling herhjemme, at dette nye toldpolitiske Træk var foretaget af den Stat, jeg her nævnedes, Tyskland. Men det passede nu en Gang ikke ind i, om jeg maa sige, de partimæssige Øjemed, og derfor hørte man intet dertil.

Man kunde nævne andre Ting som Støtte for den Tankegang, jeg her fremsætter, men jeg tror, at de fleste af de ærede Medlemmer ville være enige med mig i, at paa disse Omraader synde vi meget i alle Partier, og man synder maaske allermost i de stærkt til venstre staaende Partier, og dette gælder ikke mindst den Sag, vi her behandle. Det gælder for Socialdemokraternes Vedkommende, og det gælder for det radikale Venstres Vedkommende, og det har under den Forhandling, der har fundet Sted i forrige Vinter, og den Agitation, der senere har fundet Sted Landet over, desværre ogsaa fundet Sted i nogen Grad i et Parti, som man ikke efter dets øvrige Stilling skulde have tænkt vilde have benyttet udenrigske Spørgsmaal i den taktiske Agitation. Under første Behandling i Vinter udtalte det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen), at al den Tale om Præferencepolitik var skadelig, fordi den let i Udlandet kunde vække en uberettiget Mistanke til os herhjemme. I al Almindelighed er det naturligtvis uheldigt, hvis Diskussionen om

indenlandske Spørgsmaal antager saadanne Former, at den kan gøre Skade i Udlandet og der kan fremkalde Misforstaaelse om disse Spørgsmaals Behandling her i Landet. Men jeg tror, at som det er blevet benyttet, og som det er blevet forstaaet, gjorde den anførte Udtalelse Forsvarssagen stor Skade, fordi den blev forstaaet saaledes. Og der er det, jeg mener, at det ærede Medlem fra Ringkøbing tog fejl eller misforstod det, naar han forklarede det, som om det var fra den Side, der i mange Aar har kæmpet for Forsvarssagen, at man vilde søge at skade danske Interesser ved at tale om Præferencepolitik, Hældning til een Side, eller hvad Udtryk man nu vil bruge, det er for saa vidt ligegyldigt. Jeg tror, at den Udtalelse først kom frem ved et Møde i Svendborg i September 1908, og den blev, maaske under en noget anden Form, gentagen her i Tinget under første Behandling. Jeg tror ganske bestemt, at det ærede Medlem fra Ringkøbing havde Uret, naar han sagde, at disse Udtalelser skadede overfor Udlandet. Jeg tror tværtimod, at de have opnaaet det, for hvis Skyld de fremkom, nemlig for at vise Udlandet, at den eventuelle Mistanke, som det ærede Medlem selv omtalte, og som bevislig var kommen til Orde paa et langt tidligere Tidspunkt, end Udtrykket Præferencepolitik fremkom i dansk Politik, var ugrundet, og for at fjerne enhver Mistanke fra Udlandets Side herom, hvorved man i Virkeligheden gavne ikke blot Forsvarssagen, hvad jeg absolut mener, man gjorde, men hele Landets Stilling udadtil.

Fra det radikale Venstres Side blev der i Vinter under første Behandling og ogsaa siden udenfor Tinget rettet stærke Angreb mod et Udtryk, der ligeledes var fremkommet her i Tinget, nemlig det, som man kan sammenfatte i Ordene: Hensynet til Udlandet. Man har forlangt de mærkeligste Ting, Beviser, Dokumenter, og forargedes over, at de ikke kom paa Bordet. Jeg vil tillade mig med dette Eksempel at vise, hvorledes Udenrigspolitikken kan benyttes i taktisk Agitation, thi de senere Begivenheder vise, at Socialdemokratiet og det radikale Venstre fuldt ud forstod, fuldt ud billigede og selv opfattede Grundlaget for dette Udtryk: Hensynet til Udlandet, nøjagtig paa samme Maade som den Side, det var fremsat fra. Ærede Medlemmer ville vide, at Socialdemokratiet og det radikale Venstre have været enige med f. Eks. den Side af Tinget, vi tilhøre, i alt Fald i een Ting. Nu vil jeg straks fri mig for at ville